

9.) За човѣческия организъмъ кѫпане-то е необходима потреба, коя-то, ако са занемари, не минува безъ вредъ за сила-та на човѣка, коя-то му е потребна за работене. Дори ако болѣдува нѣкой отъ глава или страда отъ ревматизъмъ (вѣтаръ), сюремекъ и отъ други леки болѣсти, тѣ не бива да го накарватъ да прекъсне обично-то си кѫпане, кое-то отъ друга страна е като цѣлително срѣдство срѣщу рѣчени-тѣ болѣсти. Дори кѫпане-то може да донесе полза и при много други болести, кои-то иматъ видъ на треска. А защо кѫпане-то са прави само въ болници-тѣ, а рѣдко преминува въ частна-та практика; причина-та на това трѣбва да тѣрсимъ въ глупава-та упоритостъ (хинаетъ), въ страха на много хора съ кого-то заплашватъ роднини-тѣ, а най-повече въ нѣмане-то сгодни заведѣния за кѫпане. Кѫпане-то трѣбва да са присъме за всички-тѣ части на тѣло-то, а особито заради полови-тѣ органи (дѣтородни-тѣ). Съка образованна Френкиня или Англичанка са би стрѣснала, като види нечистотата на много нѣмски (а камо ли бѫлгарски) жени, у кои-то между принадлежности-тѣ на туалета, никога нѣма най-важна-та — и именно добра цжркалница (Spritze).

Омивания-та. Вместо кѫпане-то може да послужатъ омивания-та на сичко-то тѣло, кои-то зимно време по-добре да са правятъ вечеръ прѣди да си лѣгнемъ, а лѣтъ сутренъ рано, щомъ са сѫбудимъ. Тѣ спомагатъ на спокойствие-то и лекоста на сжия, а деня поддѣржатъ охалностъ и бодростъ, кога работимъ, но ако омивания-та биватъ твѣрдѣ често още и съ твѣрдѣ студена вода и кога-то не сѫтвѣтствува на другия об разъ на живота, тогава тѣ могатъ стана вредни, като причиняватъ силно и общо възбуждение на нерви-тѣ. Но кога са употребяватъ правилно, тѣ се пакъ служатъ като едно отъ най-добри-тѣ срѣдства да са поддѣржа здравието изобщо.

За това трѣбва да са сѫбличаме голи, да са намѣстяме въ доста голѣмо корито (ванна) и подиръ бѣрже да омиваме тѣло-то отъ глава-та до нозе-тѣ съ мека гѣба (сюнгеръ). Зимно време нѣма голѣма нужда за често омиване, та можемъ са задоволи само като истриемъ тѣло-то си съ мокра гѣба, или съ нарочно за туй исплетени ржкавици съ голѣми прѣсти отъ дебела вълнена прѣща.

Тѣзи ржкавица навличатъ по-напредъ на дѣсна-та, а подиръ и на лѣва-та ржка, намокрять я въ вода и на бѣрже истриватъ всичко-то тѣло.

Лѣтѣ послѣ кѫпане-то можемъ са облива още съ вода отъ шише, кое-то трѣбва да са держи надъ вратъ-тѣ и да са